

عنوان مقاله:

تبیین عمل یا کنش گری انسان در سنت فکر اسلامی با تاکید بر دیدگاه علامه طباطبایی بازخوانی مولفه های عمل ساز (قدرت، اراده، علم و اختیار)

محل انتشار:

مجله انسان پژوهی دینی، دوره 20، شماره 50 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

احمد عابدی آرانی - دانشیار گروه فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه قم، قم، ایران

حمید احتشام کیا - دانش آموخته دکتری فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه قم، قم، ایران.

خلاصه مقاله:

تبیین عمل یا توسل به عناصر شناختی و انگیزشی عامل مانند شناخت، میل، قصد و ... از مهم ترین مباحث مطرح در حوزه فلسفه عمل است. پرسش اصلی در این مقاله بررسی ویژگی هایی است که رفتار آدمی را به عمل تبدیل می کند. تعریف عمل و تعیین عناصر اساسی آن، به هم وابسته اند. این بدان معناست که مشخص کردن عناصر اساسی عمل، همان معیارهایی هستند که رفتاری را به عمل تبدیل می کنند. در سنت فکر غربی، باور، میل و اراده، عناصر تعیین کننده برای تبیین عمل محسوب شده اند و حال آنکه در سنت فکر اسلامی بیشتر بر مفهوم قدرت، اختیار و اراده تاکید شده است. تحلیل مفاهیم یادشده از منظر فیلسوفان و متکلمان اسلامی با تاکید بر دیدگاه علامه طباطبایی در دستور کار قرار گرفت و نتیجه آن ارجاع مولفه های یادشده به مولفه علم شد آن هم علم به معنای علم عملی. براساس تبیینی که علامه طباطبایی در این باره ارائه داده است نه مفهوم قدرت و نه میل و نه اختیار و نه حتی اراده که این مفهوم علم عملی است که نقش اساسی در تبیین عمل و تمییز آن از رفتار را بر عهده دارد.

کلمات کلیدی:

قدرت، اختیار، علم عملی، اراده، میل، عمل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2038016>

